

[Anna Westergaard.]

Jeg vil gerne gøre endnu en enkelt Bemærkning om Skolesundhedsplejerskerne. Det er i Lovforslagets § 7 fastsat, at Skolelægerne skal have gennemgaaet et Kursus i Skolehygiejne. I Bemærkningerne til § 2 anføres det, at Skolesundhedsplejersken bl. a. skal være Skolelægen behjælpelig under Lægearbejdet paa Skolen og varetage forskelligt hygiejnisk Arbejde paa Skolen, hvilket alt i alt kræver en alsidig Uddannelse. Det anføres heretter, at man, efterhaanden som der uddannes Sundhedsplejersker, kunde tænke sig at knytte disse til det skolehygiejniske Arbejde, og at man, indtil man faar tilstrækkelig mange af disse, maa henvide Kommunerne til at bruge anden forhaandenværende Sygeplejerske-Assistance.

Jeg er ikke klar over, om Sundhedsplejerskernes Uddannelse nu ogsaa omfatter Skolehygiejne, men det vilde sikkert være hensigtsmæssigt, om den gjorde det, naar man tænker sig Sundhedsplejerskerne anvendt som angivet. For den øvrige Sygeplejerske-Assistances Vedkommende vilde det vistnok ogsaa være meget formaalstjenligt, om der parallelt med, hvad der i § 7 er anført for Skolelægernes Vedkommende, kunde gives Sygeplejerskerne en vis Uddannelse i Skolehygiejne. Er en saadan særlig Instruktion nødvendig for Lægerne, skulde den synes i mindst lige saa høj Grad at være det for Sygeplejerskerne i denne Gerning, og jeg skal henstille, at dette Spørgsmaal overvejes ved Sagens videre Behandling.

En Skuffelse frembyder Lovforslaget derved, at der intet findes i det om Skoletandpleje. Dette Spørgsmaal beskæftigede i høj Grad Skolehygiejnekommisionen, der stillede Forslag om en Børnetandpleje for Børn fra 3 til 15 Aars Alderen. Ogsaa paa dette Felt har der været udfoldet energiske Bestræbelser ad privat Vej, først og fremmest af „Dansk Forening for Børnetandpleje“, og ogsaa her er Begyndelsen gjort ved privat og kommunal Indsats. De to Sager, Skolelægetilsynet og Skoletandlægebehandlingen, løber i mange Henseender parallelt, og Maalet for begge er det samme: at forbedre Sundhedstilstanden og forebygge Skadernes Udbredelse. Den nuværende Ordning virker for Tandbehandlingens Vedkommende ogsaa uheldigt derved, at den stiller

Børnene i de forskellige Egne af Landet ulige; i nogle Egne faar de Tænderne passet, i andre Egne ikke. Jeg skal gerne give et Eksempel paa, hvad dette betyder.

I 1939 foretog to Tandlæger en Undersøgelse af Tandforholdene blandt Skolebørnene i et nordjysk Amt, hvor der ikke var gennemført Skoletandpleje. Herom aflagde de Beretning i Bladet „Tandplejen“, der er Organ for Foreningen for Børnetandpleje. Efter denne Beretning blev 1356 Børn undersøgt, og af disse mange Børn var der 5 — eller knap 4 ⁰/₁₀₀, 4 pr. Tusind! —, der ikke havde Huller i Tænderne, Tandcaries, den ødelæggende Tandsygdом. Grundet paa disse Forhold vil hos disse Børn gennemsnitlig ca. 15 pCt. af de blivende Tænder være gaaet tabt, allerede naar Børnene forlader Skolen. Dette Resultat sammenlignes i Beretningen med de københavnske Forhold, hvor den systematiske Skoletandpleje har eksisteret gennem mange Aar. Det viser sig da, at de københavnske Skolebørn inden Afgang fra Skolen kun mister gennemsnitlig 2,6 pCt. af Tænderne, mens altsaa Landsbyernes og Stationsbyernes unge mister ca. 15 pCt. Og i København er Resten af Børnenes Tænder plomberede, hvor det tiltrænges, og fuldt funktionsdygtige, medens de hos Børnene paa Landet er uden et systematisk offentligt Tilsyn. Man kan ogsaa se det, naar man ser de unge komme ind fra Landet. Det er mange Gange et sørgeligt Syn at se, hvordan deres Tænder er passet eller rettere sagt aldeles ikke passet.

Der er noget højest urimeligt i den Ulighed, der her er mellem de Kaar, Landets og Byens Børn lever under. For det er jo rigtigt, hvad den undersøgende Tandlæge konkluderer sin Beretning i: at Gennemførelsen af en systematisk Skoletandpleje er en af de mest paatrængende Opgaver inden for moderne Socialhygiejne, hvor det forebyggende Sundhedsarbejde er Hovedsagen. Og her synes jeg, Børnenes Velfærd maa ligge Samfundet lige meget paa Sinde, uanset om de vokser op paa Land eller i By. Og som det er paapeget bl. a. i „Danske Kvinders Nationalraad“'s Henvendelse til Undervisningsministeren af Januar 1943, vilde det være af stor Betydning, om effektive Foranstaltninger i denne Retning kunde træffes netop under disse vanskelige Ernæringsforhold.